

та приймати рішення у нестандартних ситуаціях), що є дуже важливим для ефективної професійної діяльності.

Впровадження навчальної автономії потребує і суттєвої зміни ролі викладача у навчальному процесі. Головною функцією викладача стає надання напрямків та орієнтирів, а також необхідної допомоги в процесі творчого самонавчання студентів [1]. Така функція передбачає й те, що залучення студентів до виконання навчально-дослідної та науково-дослідної роботи стає прямим службовим обов'язком викладача, без виконання якого останній не повністю відповідає професійним вимогам.

Реалізація всіх зазначених умов на лекціях, семінарах та практичних заняттях допомагає удосконалити навчальний процес за рахунок активізації комунікативно-когнітивної діяльності студентів та оптимізації управління процесом навчання іноземної мови. Запропонований підхід до організації процесу викладання іноземних мов передбачає творче удосконалення професійних вмінь майбутніх вчителів для ефективного вирішення проблемних практичних завдань сучасної школи згідно з Європейськими рекомендаціями з мовної освіти, а також положеннями та принципами Болонської декларації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабочкин П.И. Проблемы становления специалистов в высшей школе / П.И. Бабочкин // Высшее образование: проблемы и перспективы развития. – М., 1997. – С. 193–195.
2. Буланкина Н.Г. Формирование навыков и умений аутентичной разговорной речи при обучении ситуационным клише учащихся VI–VII классов / Н.Г. Буланкина // Иностр. яз. в школе. – 1996. – №2. – С. 9–13.
3. Игнатова И.Б. Коммуникативно-когнитивный подход в современной лингвометодике обучения РКИ / И.Б. Игнатова // Мир русского слова. – 2007. – №3. – С. 69–72.
4. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підруч. – 2-ге вид. випр. і перероб. / [кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої]. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку : учеб. пособ. / О.Б. Тарнопольский, С. П. Кожушко. – К. : Ленвіт, 2004. – 192 с.
6. Черноватий Л.М. Практична граматики англійської мови з вправами. Базовий курс. / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 248 с.

УДК 378.147.88'811.111

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМУ ПОРІВНЯННЯ ПРИ РОБОТІ З АНГЛОМОВНИМ ХУДОЖНІМ ТЕКСТОМ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ У. С. МОЕМА «РОЗМАЛЬОВАНА ЗАВІСА»)

Бабенко К. П., к. пед. н., доцент

Запорізький національний технічний університет

У статті розглядається проблема застосування порівнянь у художньому творі, використання прийому порівняння при читанні англійського тексту та у процесі бесіди за змістом твору.

Ключові слова: зіставлення, змішування різних типів порівнянь у контексті, опис внутрішнього стану героя, опис зовнішності персонажу, опис природи у романі, порівняння, структурні особливості порівняння.

Бабенко Е. П. МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРИЁМА СРАВНЕНИЯ ПРИ РАБОТЕ С АНГЛОЯЗЫЧНЫМ ХУДОЖЕСТВЕННЫМ ТЕКСТОМ (НА ПРИМЕРЕ РОМАНА У. С. МОЕМА «РАЗРИСОВАННЫЙ ЗАНАВЕС») / Запорожский национальный технический университет, Украина.

В статье рассматривается проблема применения сравнений в художественном произведении, использование приёма сравнения при чтении англоязычного текста и в процессе беседы по содержанию произведения.

Ключевые слова: описание внешности персонажа, описание внутреннего состояния героя, описание природы в романе, смешение разных типов сравнений в контексте, сопоставление, сравнение, структурные особенности сравнения.

Babenko K. P. METHODOLOGY OF USAGE OF THE SIMILES' METHOD IN THE ENGLISH-SPEAKING ARTISTIC TEXT (BY THE EXAMPLE OF W. S. MAUGHAM'S NOVEL «THE PAINTED VEIL») / Zaporizhya national technical university, Ukraine.

The article is directed to solve the problem of using similes in the *piece of art*, the usage of the similes' method of reading of the English-speaking artistic text, and the usage of these similes in the conversation about the work of art's content.

Key words: characterization of the man's exterior, characterization of the man's interior conditions, comparison, confusing with the different types of similes in the context, description of the nature in the novel, simile, simile's structure peculiarities.

Сучасні вимоги до вивчення англійської мови передбачають знання студентом стилістичних зображальних засобів. При формуванні у студентів іншомовної мовленнєвої компетенції варто звертати увагу на вміння оперувати таким засобом, як порівняння. Методичною проблемою є те, що порівняння як стилістична фігура, яка застосовується для вираження явищ або станів, вважається такою, що не заслуговує на серйозне дослідження. Стилістичні та мовні особливості роману «Розмальована завіса» досліджують І. Влодовська, С. В. Кірсанова, Н. І. Леонова та Г. І. Нікітіна, Т. Морган, С. П. Толкачов, А. Уолтер. Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про те, що порівняння відноситься дослідниками до перехідної стилістичної фігури, яка має ознаки метафори, фразеологізму, зіставлення тощо. Крім того, дослідженню функціональної природи порівняння присвячено роботи філологічного напрямку. Актуальність обраної проблеми полягає в тому, що структурні особливості та стилістичні функції порівнянь в англійській мові не є глибоко вивченими. Невирішеною частиною виділеної проблеми є відсутність робіт методичного плану. Таким чином, застосування порівняння при роботі з англійським художнім текстом та подальше використання порівняння як стилістичного засобу в бесіді є маловідомим та маловивченим явищем.

Мета статті – прослідкувати специфіку застосування різних видів порівнянь Сомерсетом Моєм у романі «Розмальована завіса»; розкрити особливості використання порівняння як стилістичного засобу художнього тексту в процесі читання англійського художнього твору та бесіди за змістом роману; вдосконалити навички читання і говоріння для подальшого формування іншомовної компетентності. Виклад основного матеріалу дослідження становить аналіз своєрідності роману «Розмальована завіса», виявлення особливостей художнього зображення засобами порівнянь (описи зовнішності персонажу, внутрішнього стану героя та природи, а також змішування різних типів порівнянь у контексті), методичні поради щодо використання вказаних типів порівнянь у мовленні.

Своєрідність роману «Розмальована завіса». Звертаємо увагу студентів на те, що роман набув популярності серед читачів завдяки двом чинникам: 1) події, змальовані у творі, відбуваються в колоніальному Гонконгу [12, с. 2]; 2) автобіографічність твору. Сомерсет Моєм сам був у Гонконгу і там же створив роман [13, с. 274; 14, с. 328]. При написанні твору письменник посилається на багатий життєвий досвід, на власні враження від сприйняття китайського міста. Автор включає в художні описи історії, що сталися з ним у Китаї [5, с. 23]. Цікавим для студентів є той факт, що герої роману мають прообразів серед родичів письменника. Наприклад, прообразом бактеріолога в романі є брат Моєма [13, с. 624]. Мабуть, тому, як зауважують С. В. Кірсанова [4, с. 124], Н. І. Леонова та Г. І. Нікітіна [5, с. 22], герої Сомерсета Моєма живі, щирі, логічно розвинені. Вони вагаються між добром і злом, справедливістю і кривдою, винагородою та покаранням.

Але, на думку І. Влодовської, Моєм у правдивому, натуралістичному зображенні героїв часто доходить до цинізму [1, с. 164]. А. Уолтер вважає, що саме чергування натуралістичних та екзотичних сцен дозволяє Моєму найяскравіше зобразити своїх персонажів [14, с. 299]. Учений стверджує, що Сомерсет Моєм не думав про якість стилю, його метою було показати взаємовідносини між героями твору [14, с. 326].

С. П. Толкачов звертає увагу на універсальність мовних засобів, які використовує письменник [10, с. 32]. Серед зображальних засобів знаходимо антоніми, епітети, метафори, порівняння. Інтерес студентів викликає застосування автором діалектизмів. Їх використання допомагає Моєму найяскравіше передати колорит китайської місцевості. Найчастіше письменник звертається до порівнянь. Саме вони сприяють яскравішому змалюванню героїв роману.

Зауважимо, що порівняння є досить відомим стилістичним засобом для студентів. Вони розуміють призначення порівняння в художніх текстах, які читають рідною мовою. Студенти також добре володіють цим засобом та успішно вживають його у спілкуванні рідною мовою, обговорюючи теми побуту, мистецтва, описуючи зовнішність товарищів тощо. Таким чином, у процесі читання та обговорення англійського художнього твору студентам буде зрозуміле призначення порівняння. Вони у змозі виокремити порівняння як стилістичний засіб у процесі читання та коментування подій, опису героїв роману.

У романі можна виокремити три *особливості художнього зображення засобами порівнянь*: 1) опис зовнішності персонажу, 2) опис внутрішнього стану героя, 3) опис природи у романі. Сильнішим

студентам можна запропонувати зробити невеличкі дослідження за вказаними напрямками. Далі подаємо орієнтовні теми для досліджень та методичні поради щодо виконання робіт.

1. Опис зовнішності персонажу за допомогою порівнянь у романі У. С. Моєма «Розмальована завіса»
2. Опис внутрішнього стану героя за допомогою порівнянь у романі У. С. Моєма «Розмальована завіса»
3. Використання порівнянь при описі природи у романі У. С. Моєма «Розмальована завіса»
4. Змішування різних типів порівнянь у романі У. С. Моєма «Розмальована завіса»

Опис зовнішності персонажів роману представлено переважно порівняннями першого типу (за класифікацією Л. П. Єфімова та О. А. Ясінецької [2, с. 64]). Автор порівнює своїх героїв із представниками флори та фауни, із речами та іншими людьми. Чоловіків у романі ми сприймаємо через призму світосприйняття Кіті. Її чоловік Вальтер здається жінці побитим собакою, коханець Чарльз – боягузким зайцем, поліцейський Ваддінгтон – мавпою (...*there was something beseeching in them [his eyes], like a dog's that has been whipped... He knew that you'd run like a hare at the approach of danger. His face ...was ugly like a monkey's, but with an ugliness... it was an amusing face* [12, с. 34, 93–94, 106]). Чарльз бачить Кіті з іншого, позитивного боку (*He remembered the dress she wore; it was her wadding dress, and he said she looked like a lily of the valley* [12, с. 44]). Сама Кіті теж вміє бачити позитивні сторони життя. Китайські немовлята здаються їй сонячними промінчиками (*it was like a ray on sunshine on a wild and desolate heath* [12, с. 146]). Китайську жінку вона сприймає поступово, відкриваючи у ній все нові риси, приємні для чужоземця (*From this mask her black, slightly slanting, large eyes burned like lakes of liquid jet. She spoke a little, in a high voice, like the twittering of birds in an orchard...* [12, с. 196–197]).

Порівнюючи персонажів із речами, С. Моєм зазвичай констатує ознаки фізичного стану чи зовнішнього вигляду героя (*She was as white as the sheet and notwithstanding his tan his cheeks were pale too. She was unreal, like a picture, and yet had an elegance which made Kitty feel all thumbs.* [12, с. 4, 198]). Персонажем у романі являється також вигадане місто Мей-тан-фу, яке здається письменнику розмальованою завісою, примарним видовищем, ілюстраціями у требнику [12, с. 242]. Зіставляючи своїх героїв із людьми, Сомерсет Моєм обмежується короткими зауваженнями щодо подібності. Ваддінгтон здається Кіті колишнім учнем, а сама вона, зрадивши пам'яті померлого чоловіка, поводить себе як хвора людина [12, с. 106, 264].

Застосовуючи порівняння другого типу, С. Моєм уподібнює своїх героїв предметам, речовинам. Автор показує жахиття холерного міста, трагічну смерть Вальтера в Мей-тан-фу (*He was clad in faded and shapeless rags that looked as though he had raked them out of a much-heap... The eyes were opened slowly, as though it were an infinite effort to raise those heavy lids, but he did not look* [12, с. 154, 219]). З іншого боку, він зображує відношення вищого світу Гонконгу до Кіті (*These ladies used Kitty as though she were a piece of porcelain which was as fragile as it was precious* [12, с. 257]).

Зовнішній вигляд героїв роману часто замальовується за допомогою порівнянь третього типу. С. Моєм вживає цей тип порівнянь для опису зросту, віку, характеру, вигляду, інтелектуальних можливостей героїв тощо. Кіті порівнює себе із жінками [12, с. 11, 33], Ваддінгтона – з дитиною [12, с. 106]. Вона зіставляє достоїнства і недоліки Вальтера та Чарлі [12, с. 71]. На наш погляд, піднесене порівняння китайки з ідолом та самокатування Кіті після зради допомагають глибше зрозуміти внутрішній світ головної героїні (*She seemed more like an idol than a woman. ...she was no better than a harlot* [12, с. 196, 264]). Порівняння четвертого типу для опису зовнішності персонажів письменник не застосовує.

Порівняння п'ятого типу виконують важливу функцію в розкритті внутрішніх рис характеру людини. Найчастіше персонаж порівнюється з тваринами або неживими предметами (...*four tiny, naked infants... looked hardly human; queer animals of an unknown species... It was only the animal in me, dark and fearful like an evil spirit* [12, с. 140, 270]). Негативні вчинки чоловіків викликають у Кіті асоціації з тваринами (...*he was skillfully pulling their legs: the dirty dog. Well, do you think I'm such a dirty dog as you did? You really are the most vain and fatuous ass that it's ever been my bad luck to run across* [12, с. 257, 263, 271]). А Вальтер ототожнює її із звичайною лялькою (*It was strange that Walter with all his cleverness should have so little sense of proportion. Because he had dressed a doll in gorgeous robes and set her in a sanctuary to worship her, and then discovered that the doll was filled with sawdust he could neither forgive himself nor her* [12, с. 152]).

Отже, при описі зовнішнього вигляду персонажів автор зіставляє їх здебільшого із флорою та фауною. С. Моєм застосовує порівняння з метою додавання нових ознак характерам героїв. Інколи письменник використовує розгорнуті порівняння. Слід акцентувати увагу студентів на функціональному навантаженні порівняння, а саме: засобами порівняння автор звертає увагу читачів на взаємовідносини персонажів. У залежності від поведінки та фізичного стану герой зображується з позитивної чи негативної сторони.

Описуючи *внутрішній стан своїх персонажів*, письменник застосовує переважно порівняння першого типу. Уподібнення героїв представникам флори та фауни небагато (*I was shaking like a leaf when I came here and you've made everything all right. ...new ideas flitted about her heart like little yellow butterflies in the sunshine ...* [12, с. 62, 264]). Поганий настрій Кіті іноді ототожнюється з хворобою (*Now that the incredible had overwhelmed her consciousness, like a drug coursing through her veins..., ... to a man so vain as Townsend it must be galling like an ulcer that would not heal* [12, с. 222, 250]). У відносинах із Чарлі, у спілкуванні з монахинями Кіті відчуває себе дитиною. Вона уподібнює себе то зовсім маленькій дитині, а то незграбній школярці (*... Kitty feel like an awkward schoolgirl... We've sulked with one another like children. ... she felt like a child that has been lost and now at last it safe at home* [12, с. 135, 192, 262]).

С. Моем часто передає внутрішній стан персонажів розгорнутим порівняльним описом картин природи. Коли Чарльз відмовляє Кіті в одруженні, їй здається, що вдарила гроза (*It was like a dark and ominous landscape seen by a flash of lightning and in a moment hidden again by the night* [12, с. 93]). Коли головна героїня душевно заспокоїлася, її становище стає співзвучним спокійній водній стихії (*Her soul was like a calm, grey sea rolling majestically, awe-inspiring in its sombre greatness, and then suddenly a ray of sunshine made it alert, friendly and gay* [12, с. 203]). Письменник також зображує фізичний стан інших персонажів, доброзичливі стосунки між ними (*The mystery of birth blew through the convent like a little fitful wind playing among the white blossoms of an orchard. ... it was so slight it was like a breath of air which you cannot feel and yet for an instant ruffles the surface of still water* [12, с. 202, 219]).

Деякі порівняння повторюються, варіюються. Відображаючи піднесений стан головної героїні роману, письменник ототожнює її настрої із грою арфіста та мелодією арфи [12, с. 45, 245].

Порівнянь другого, третього та п'ятого типу небагато. Порівняння четвертого типу автор не використовує. Коли Кіті сподівається, що вони з Чарлі одружаться, її мрії ототожнюються з грою оркестру (*It was funny: it was as though the wood and the strings of the orchestra played Arcadian melodies and in the bass the drums, softly but with foreboding, beat a grim tattoo* [12, с. 51]). Опинившись знов у власному будинку в Гонконгу, але вже без чоловіка, жінка відчуває себе чужоземкою (*It was curious to go into her own house as though she were a stranger* [12, с. 267]).

Порівнюючи настрої Чарльза і Вальтера, зображуючи вагання Кіті, Сомерсет Моем часто оперує поняттями «любов», «ненависть», «кохання», «страх» тощо. Із порівняльних характеристик героїв ми дізнаємося про неподілене кохання Вальтера (*I want to tell you that I love you more than anything in the world. ... women are often under the impression that the men are much more madly in love with them than they really are* [12, с. 34, 61]), про його неспроможність боротися проти сильнішого за суспільним положенням суперника (*Charley was right when he said that no one would hate a scandal more than Walter*. [12, с. 65]). Автор аналізує поведінку жінки, ображеної коханцем, і прогнозує її подальше поведіння (*Wounded vanity can make a woman more vindictive than a lioness robbed of her cubs* [12, с. 75]).

Письменник протиставляє приземленість Вальтера та стихійність характеру Кіті. Вона постійно хоче злитися зі стихією повітря або води (*He could not bring himself to play the round games which Kitty with her high spirits found such a lark. I feel like one of those old sailors who set sail for undiscovered seas...* [12, с. 37, 177]).

Отже, опис внутрішнього стану персонажу за допомогою порівнянь інтенсифікує якості героїв, змальованих письменником. Автор ненав'язливо розкриває різні риси характеру героїв роману. С. Моем заставляє читача слідкувати за думкою персонажу. Засоби порівняння допомагають зрозуміти почуття зображених персонажів.

Опис природи у творі часто чергується з описом внутрішнього стану людини. Картини природи цілком відповідають настрою персонажу. Зі зміною становища героя змінюється й сама природа. Зневажена Чарльзом Кіті, подорожуючи в Мей-ган-фу, бачить прикрі пейзажі (*The hill was covered close with little green mounds, close, close to one another, so that the ground was ribbed like the sea-sand when the tide was gone out... The dawn had just broken and from the river rose a white mist shrouding the junks that lay moored close to one another like peas in a pod* [12, с. 102, 109]).

Цікаво, що автор здійснює зворотне порівняння: картини природи уподібнюються зовнішньому вигляду або поведінці людей. Перше враження Кіті від уранішнього міста неприємне. Вона бачить відповідний пейзаж (*The morning drew on and the sun touched the mist so that it shone whitely like the ghost of snow on a dying star* [12, с. 109]). Трохи звикнувши до свого становища, головна героїня відправляється в жіночий монастир, де відчуває себе втішно. Навколишнє оточення здається їй приємним (*... the blue of the sky was clear like a child's heart* [12, с. 154]). Після смерті Вальтера знов усе змінюється навкруги Кіті. Вона все бачить у сірих тонах (*The grey, cold light of the rising day sidled along the narrow lanes like a thief. Where was a pale mist on the river and the masts of the crowded junks loomed through it like the lances of a phantom army* [12, с. 225]).

Таким чином, завдяки описам природи автор доповнює розповідь додатковими відомостями про героїв. Цей прийом допомагає читачеві зрозуміти глибину почуттів героїв твору. Зауважимо, що С. Моем застосовує з цією метою тільки порівняння першого типу.

Характерним прийомом використання порівнянь у художньому творі є *змішування різних типів порівнянь в одному контексті*. За допомогою низки уподібнень автор яскраво змальовує зовнішність персонажа та розкриває його внутрішній світ.

С. Моем з любов'ю зображує закохану Кіті (*She was like a rosebud that is beginning to turn yellow at the edges of the petals, and then suddenly she was a rose in full bloom* [12, с. 46]). Зовсім іншою ми бачимо її після смерті Вальтера (*... the blue in the sunshine was like lapis lazuli; her face with its thousand little wrinkles was like a mask of old ivory...* [12, с. 242–243]). У зображенні чоловіків спостерігаємо нагнітання почуттів від побаченого. Чим довше Кіті дивиться на жебрака, тим більш негативно сприймає його (*I was frightened not because he was dead, but because he looked as though he'd never been a human being. He was just as a dead animal* [12, с. 228]). Чим більше жінка вдивляється в померлого чоловіка, тим менше він схожий на померлу людину. Вальтер ввижається їй уособленням смерті (*It was unthinkable that in a few short hours he should look like another man; he hardly looked like a man at all; he looked like death* [12, с. 221]).

Розкриваючи внутрішній світ персонажу, Сомерсет Моем поступово доповняє художній образ новими рисами. Часто внутрішні почуття героя відбиваються на його обличчі (*He sat there smiling... but his smile was forced: it was more like a sarcastic smirk, and you could not help feeling that he thought all those people enjoying themselves a pack of fools* [12, с. 37]). Шкодуючи за тим, що зроблено, персонаж відчуває фізичне і душевне полегшення (*... freedom like a spirit of light had beckoned her on, and the world was like a spacious plain through which she could walk light of foot and with head erect...she had likened herself to the white egrets that fly with leisurely flight across the rice-field at dusk and they are like the soaring thoughts of a mind at rest with itself...*[12, с. 264–265]).

Отже, використання кількох типів порівнянь у контексті допомагає автору показати своє відношення до героїв твору. Розгорнута порівняльна характеристика персонажів сприяє розумінню причин їх поведінки, відношення один до одного.

Про результати досліджень студенти доповідають на практичному занятті. Протягом заняття заповнюється таблиця, у якій вказуються особливості художнього зображення та типи порівнянь, що використовує письменник. Студентам пропонується записувати у таблицю приклади порівнянь із художнього тексту. Приклади порівнянь застосовуються при складанні діалогів, описі певної людини, природи тощо. Далі таблиця використовується для аналізу роману, для вдосконалення навичок читання і говоріння, для подальшого формування мовної компетенції. Таблиця може мати такий вигляд (див. табл. 1):

Таблиця 1 – Особливості художнього зображення засобами порівнянь у романі У. С. Моема «Розмальована завіса»

Види особливостей	Типи порівнянь					
	1 тип	2 тип	3 тип	4 тип	5 тип	Змішування різних типів порівнянь
1. Опис зовнішності персонажу						
2. Опис внутрішнього стану героя						
3. Опис природи у романі						

Відповідно до основної мети статті зроблено висновки: порівняння є ефективним мовним засобом змалювання героїв твору. За допомогою порівнянь письменник описує зовнішній вигляд та внутрішній стан своїх персонажів. Найчастіше зустрічаємо порівняння героїв із представниками флори та фауни. С. Моем також застосовує уподібнення героїв предметам, протиставляє зовнішній вигляд, поведінку та особливості характеру змальованих героїв. Картини природи допомагають глибше зрозуміти мотиви дій героїв роману. Опис природних станів відображає внутрішній стан персонажів твору. Таким чином, роман може використовуватися для подальшого вивчення специфіки художньої мови У. С. Моема, для поглибленого вивчення студентами творчості вказаного письменника.

У «Розмальованій завісі» використано різні типи порівнянь. Найчастіше це порівняння, утворені за допомогою сполучника *as* або *like*. Автор роману також вживає адвербіальні підрядні речення зі сполучниками *as*, *as if*, *as though*, які утворюють складні модальні порівняння. Рідше зустрічаються у тексті порівняння, утворені за допомогою адвербіальних словосполучень, що мають предпозиційну атрибутивність, та конструкції, які містять неформальну вказівку на порівняння. Саме на ці особливості порівнянь варто звернути увагу студентів при вивченні стилістики англійської мови, у процесі стилістичного аналізу тексту тощо.

Як бачимо, порівняння є ефективним і продуктивним засобом художнього зображення. В процесі читання англомовного художнього твору та бесіди за змістом роману студенти вдосконалюють навички читання і говоріння. Вживання порівняння у контактуванні зі співрозмовниками збагачує словниковий запас студентів, розширює їхні комунікативні можливості.

Зображальні засоби роману «Розмальована завіса» є маловивченими й актуальними. Подальшої розвідки потребує дослідження використання у творі інших мовних засобів зображення та особливості їх застосування в іншомовному спілкуванні, зокрема антонімів, епітетів, метафор, діалектизмів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Влодовська І. Цей «загадковий» Моем (про творчість) / І. Влодовська // Всесвіт. – 1974. – № 2. – С. 162 – 169.
2. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз: навчально-методичний посібник [англ. мовою] / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. – 240 с.
3. Знаменская Т. А. Стилістика англійського мови: основи курсу [на англ. яз] / Татьяна Анатольевна Знаменская. – М. : Эдиториал УРСС, 2002. – 208 с.
4. Кирсанова С. В. Обсуждаем прочитанное (Моэм): пособие по домашнему чтению на английском языке / Светлана Владимировна Кирсанова. – М. : Высшая школа, 1991. – 127 с.
5. Леонова Н. И. Англійська література 1890–1960 [на англ. яз] / Н. И. Леонова, Г. И. Никитина. – М. : Флинта – Наука, 2004. – 128 с.
6. Пелевина Н. Ф. Стилістический аналіз художественного текста / Нина Фёдоровна Пелевина. – Л. : Просвещение, 1980. – 272 с.
7. Приходько Г. І. Практикум зі стилістики англійської мови [для IV курсу] / Ганна Іллінічна Приходько. – Запоріжжя : ЗНУ, 2005. – 36 с.
8. Размахнина Н. К. Система сравнительных союзов по результатам статистического распределения / Н. К. Размахнина // В помощь преподавателям иностранных языков. – 1976. – Вып. 7. – Новосибирск : Наука, 1976. – С. 18–36.
9. Размахнина Н. К. Сложные модальные сравнения в английском языке с союзами *as if*, *as though* / Н. К. Размахнина // В помощь преподавателям иностранных языков. – 1975. – Вып. 6. – Новосибирск : Наука, 1975. – С. 3–27.
10. Толкачев С. П. Мультикультурный контекст современного английского романа / С. П. Толкачев // Филологические науки. – 2002. – № 4. – С. 23–33.
11. Ушакова Ю. Ю. Лицо как субъект сравнения в субстантивной генитивной двучленной метафоре / Ю. Ю. Ушакова // Филологические науки. – 2005. – № 3. – С. 53–58.
12. Maugham W. Somerset. The Painted Veil / William Somerset Maugham [книга для читання англійською мовою]. – К.: Знання, 1999. – 288 с.
13. Morgan Ted. Somerset Maugham [a biography] / Ted Morgan. – Great Britain, Granada: Triad, 1981. – 482 p.
14. Walter Allen. The English novel. A short critical history / Allen Walter. – England. Harmondsworth: Penguin Books, 1978. – 376 p.